

Разрези на бедността

Образованието и заетостта като фактори за кривата на доходите и щастието в България

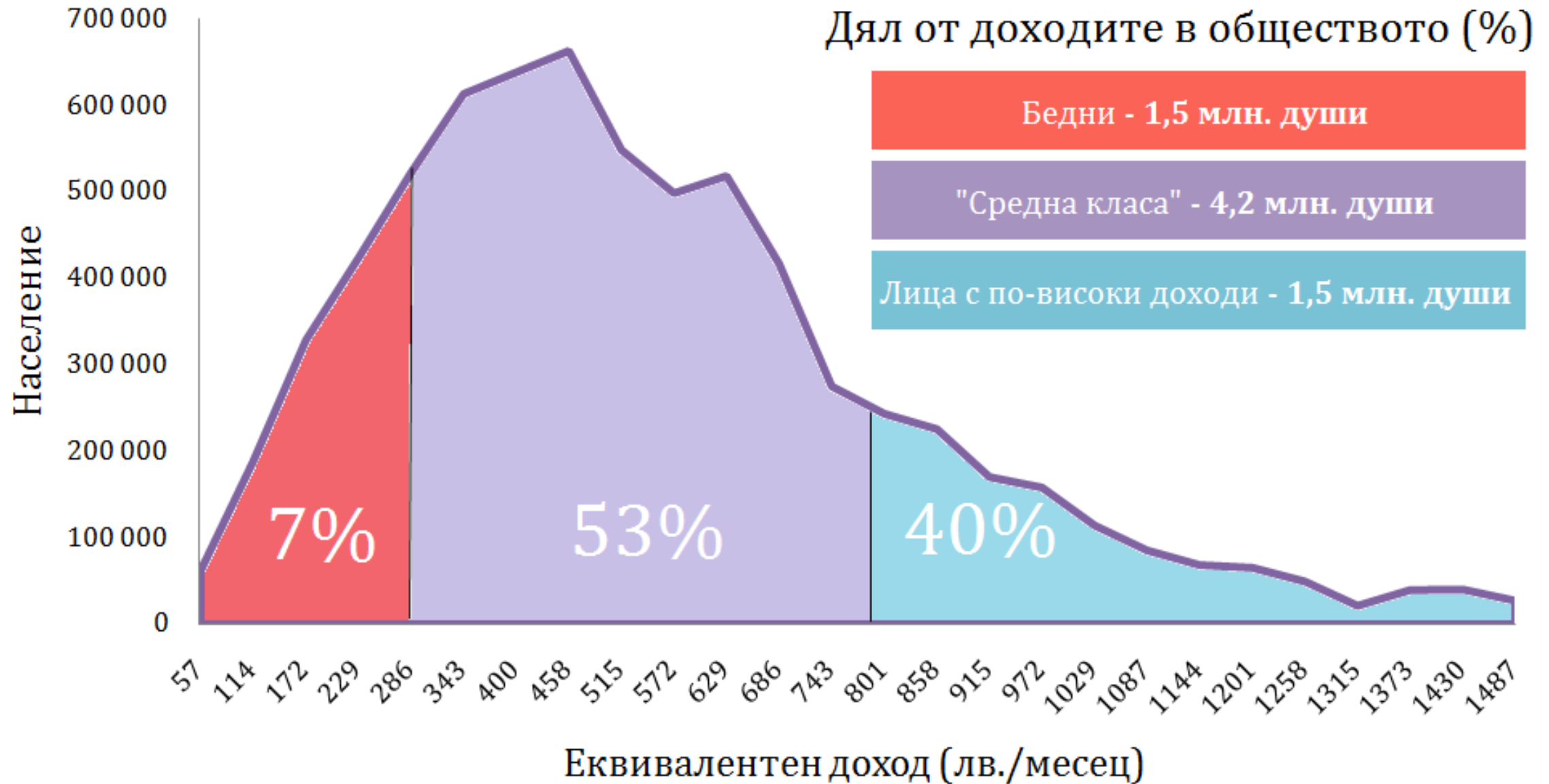
Разрези на бедността

Крива на доходите и профил на бедността

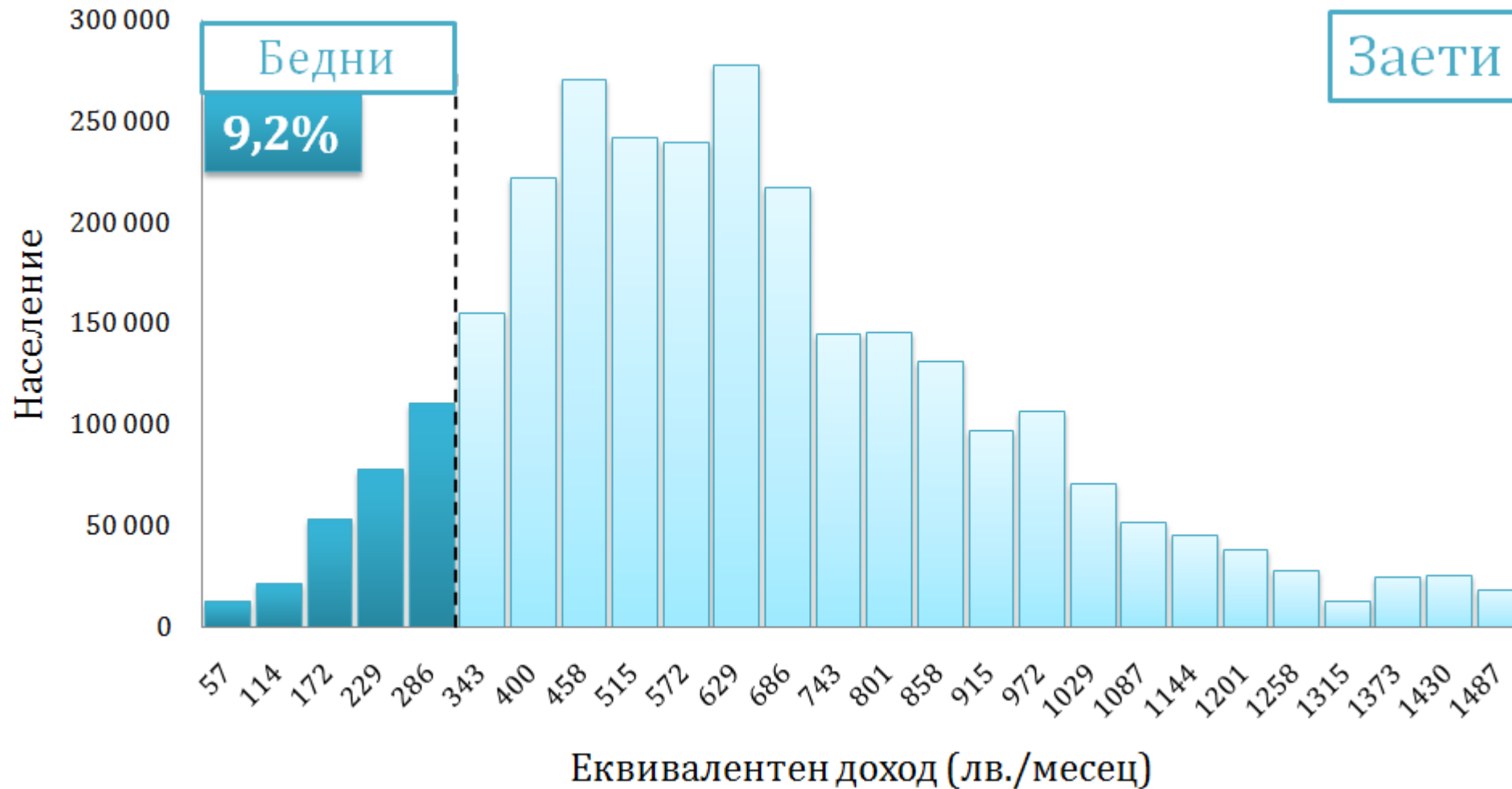
Петър Ганев, старши икономист

Крива на доходите

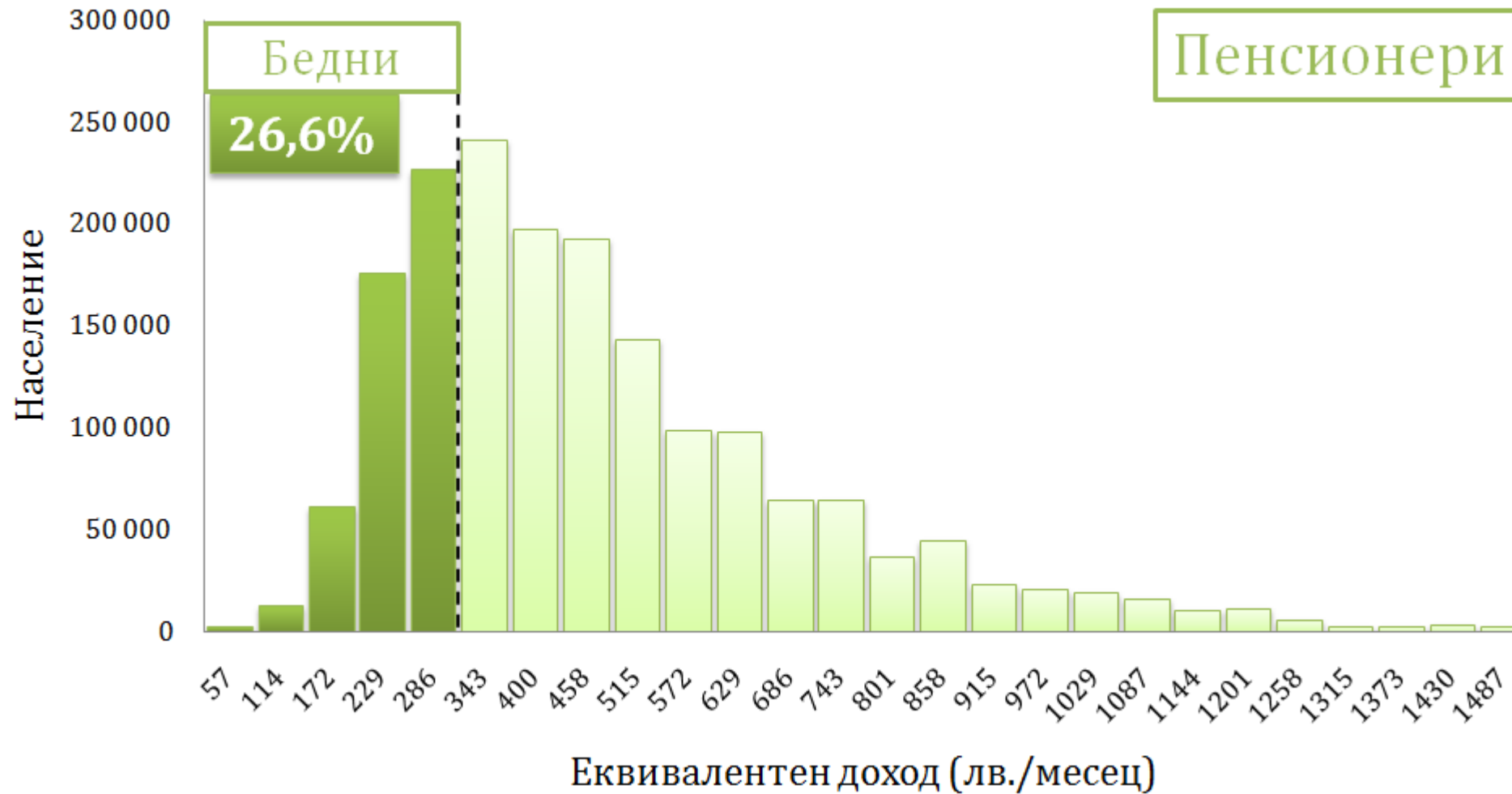
- Използваме персоналните данни от изследването на доходите и условията на живот на НСИ (SILC);
- Отправни точки: 1) общ разполагаем нетен доход на домакинство и 2) еквивалентен размер на домакинството;
- Оценките на бедността са на индивидуално ниво и съответно се базират на общия разполагаем нетен доход на еквивалентна единица;
- Оценките са претеглени спрямо цялото население на страната.

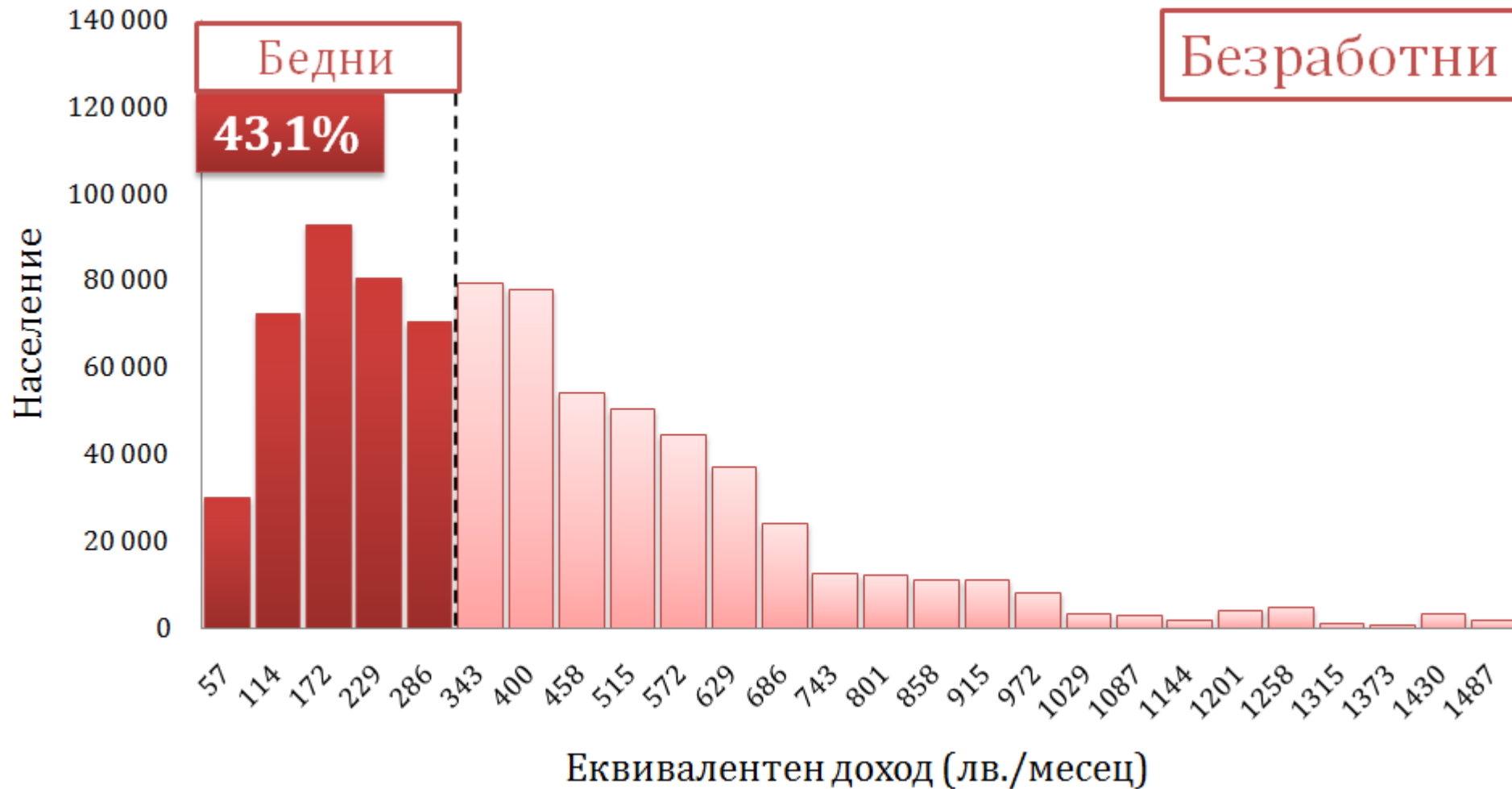
Бедност и икономическа активност

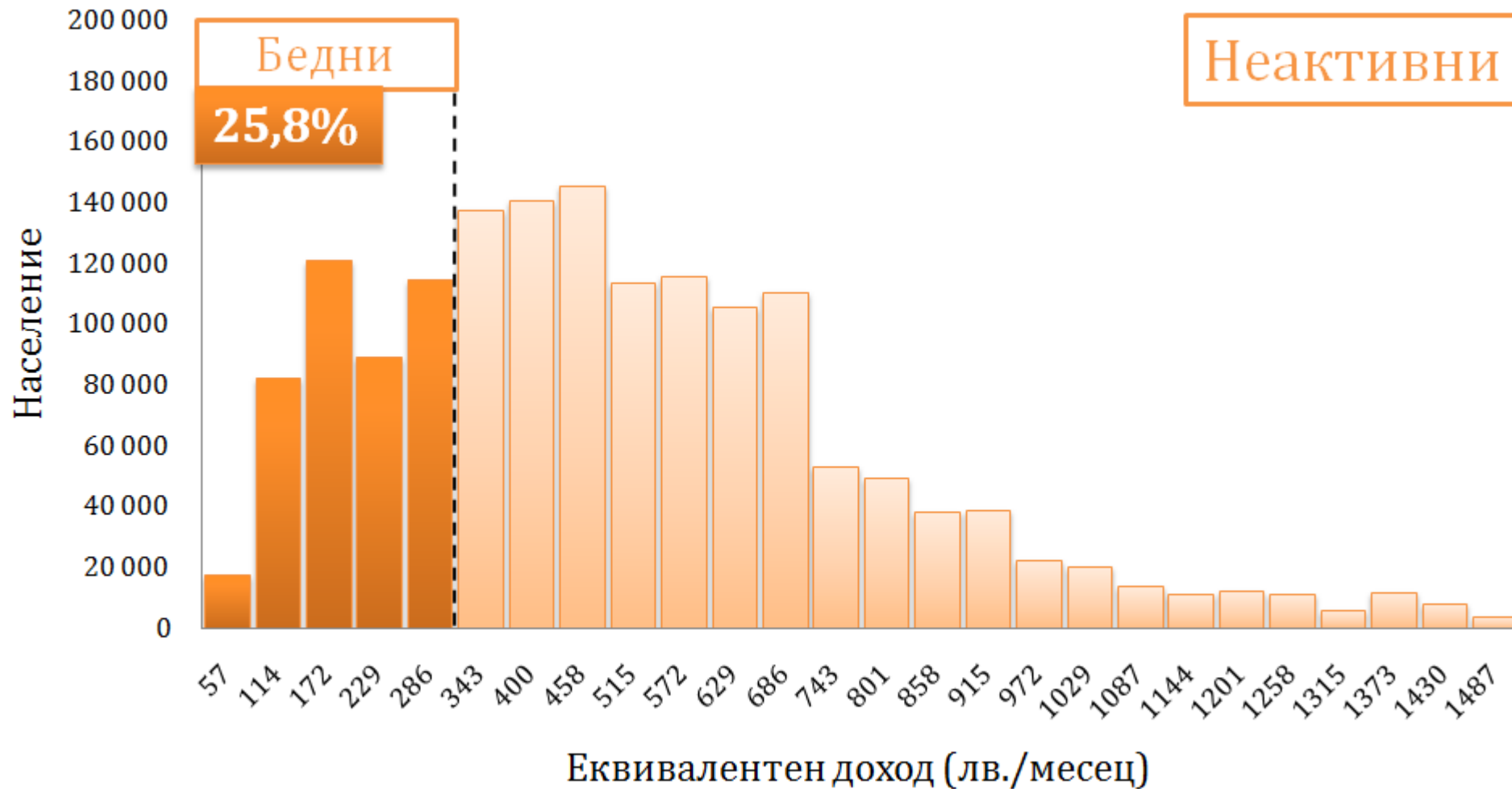
Бедност и икономическа активност

Бедност и икономическа активност

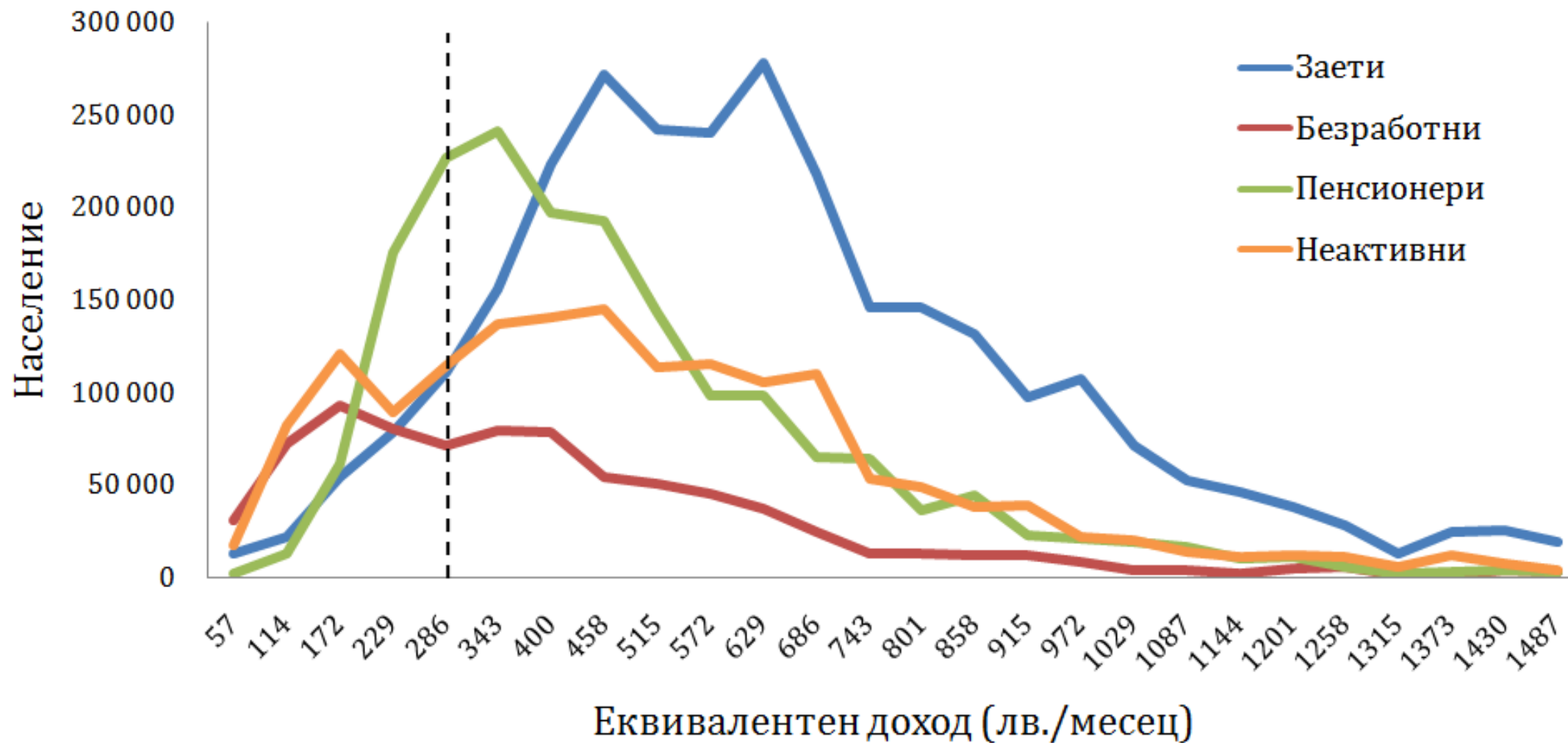

Бедност и икономическа активност

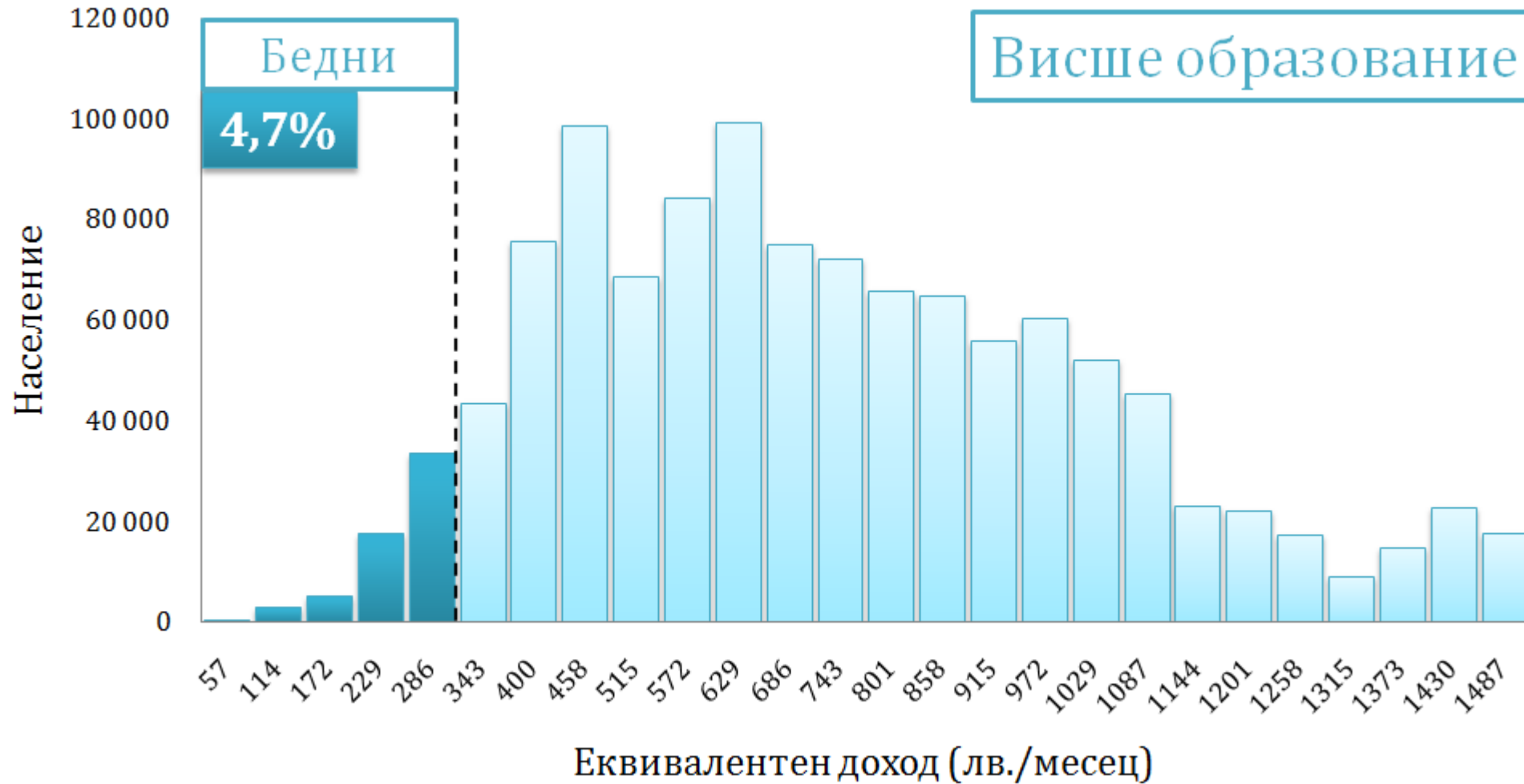

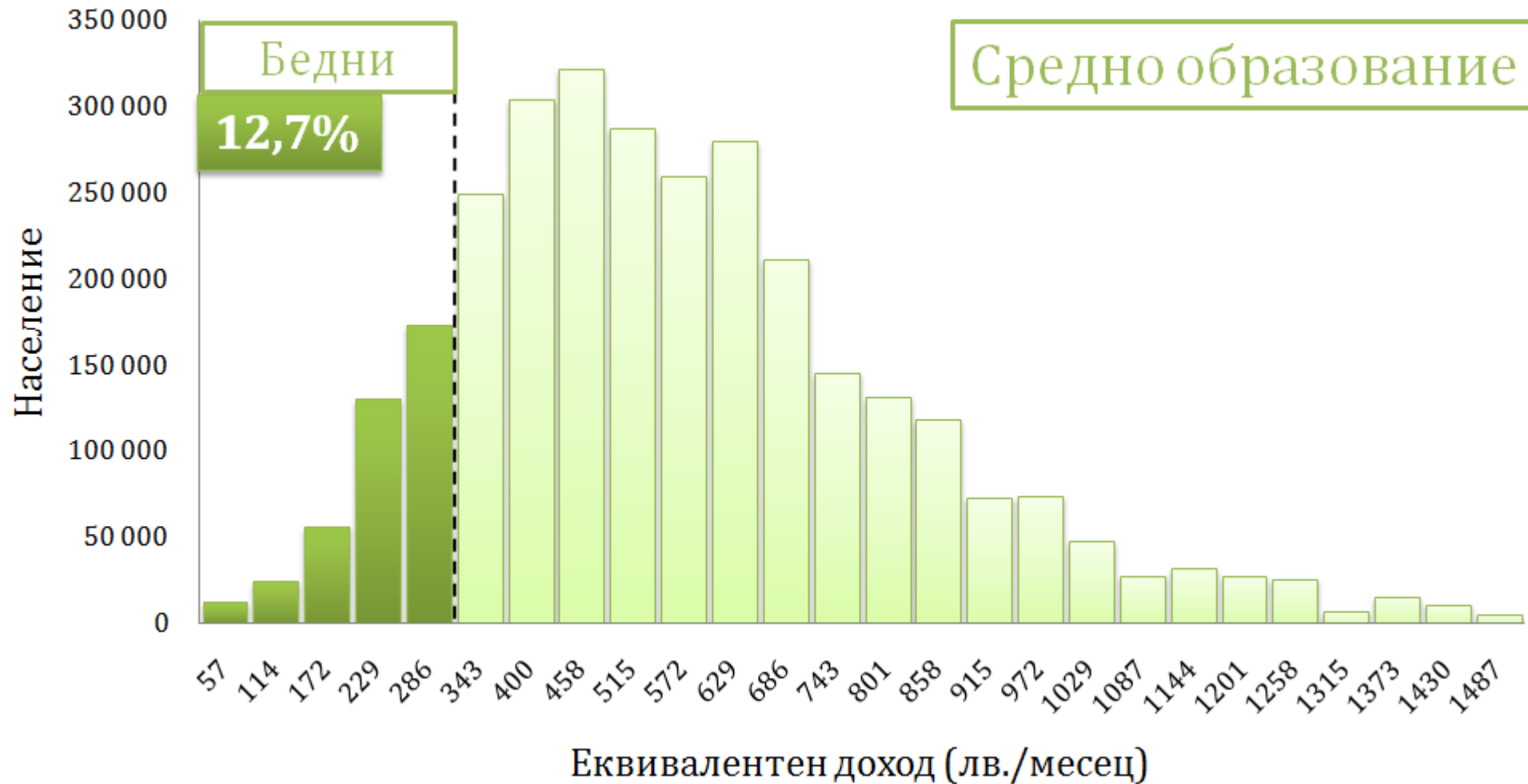
Бедност и икономическа активност

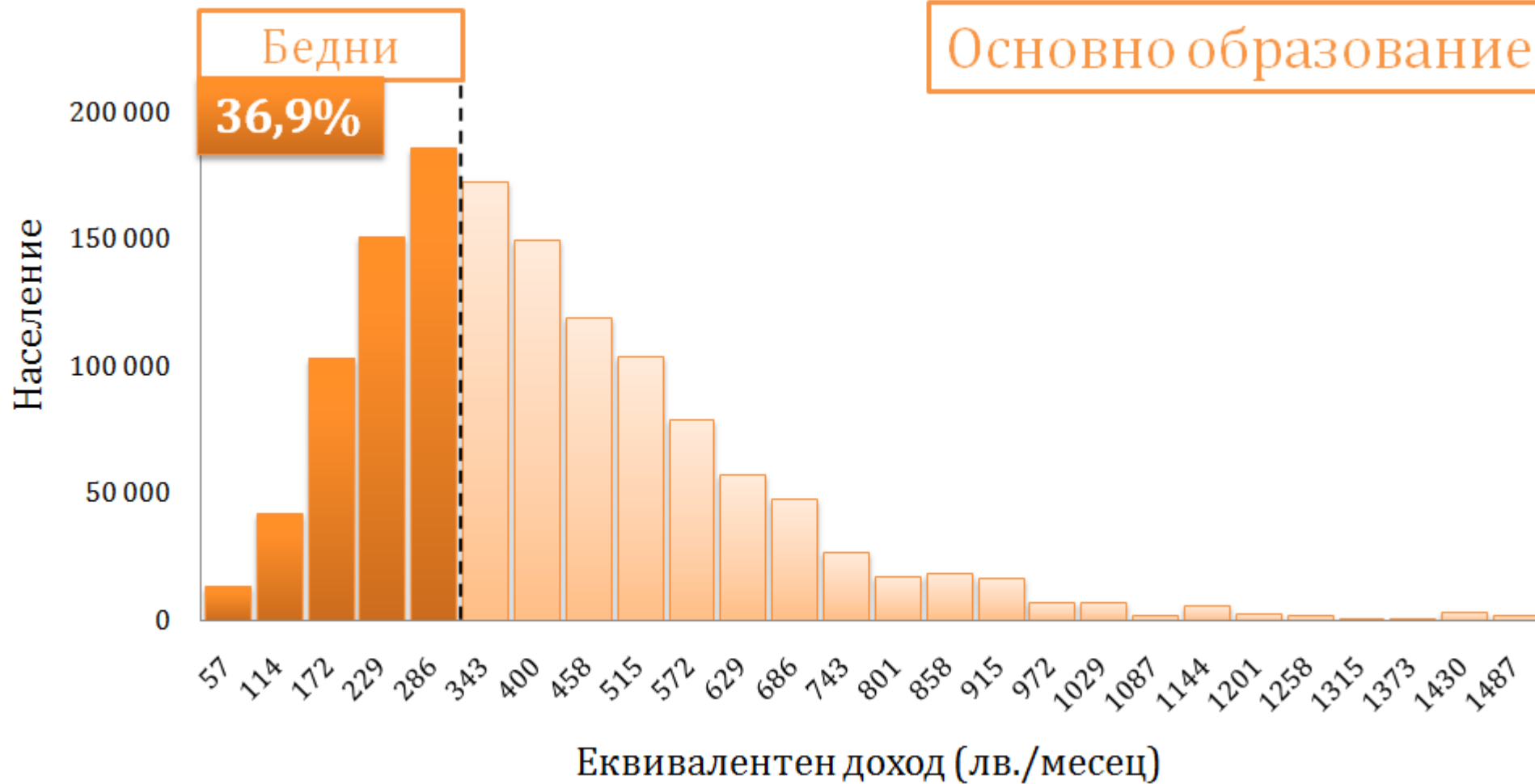
Бедност и образование

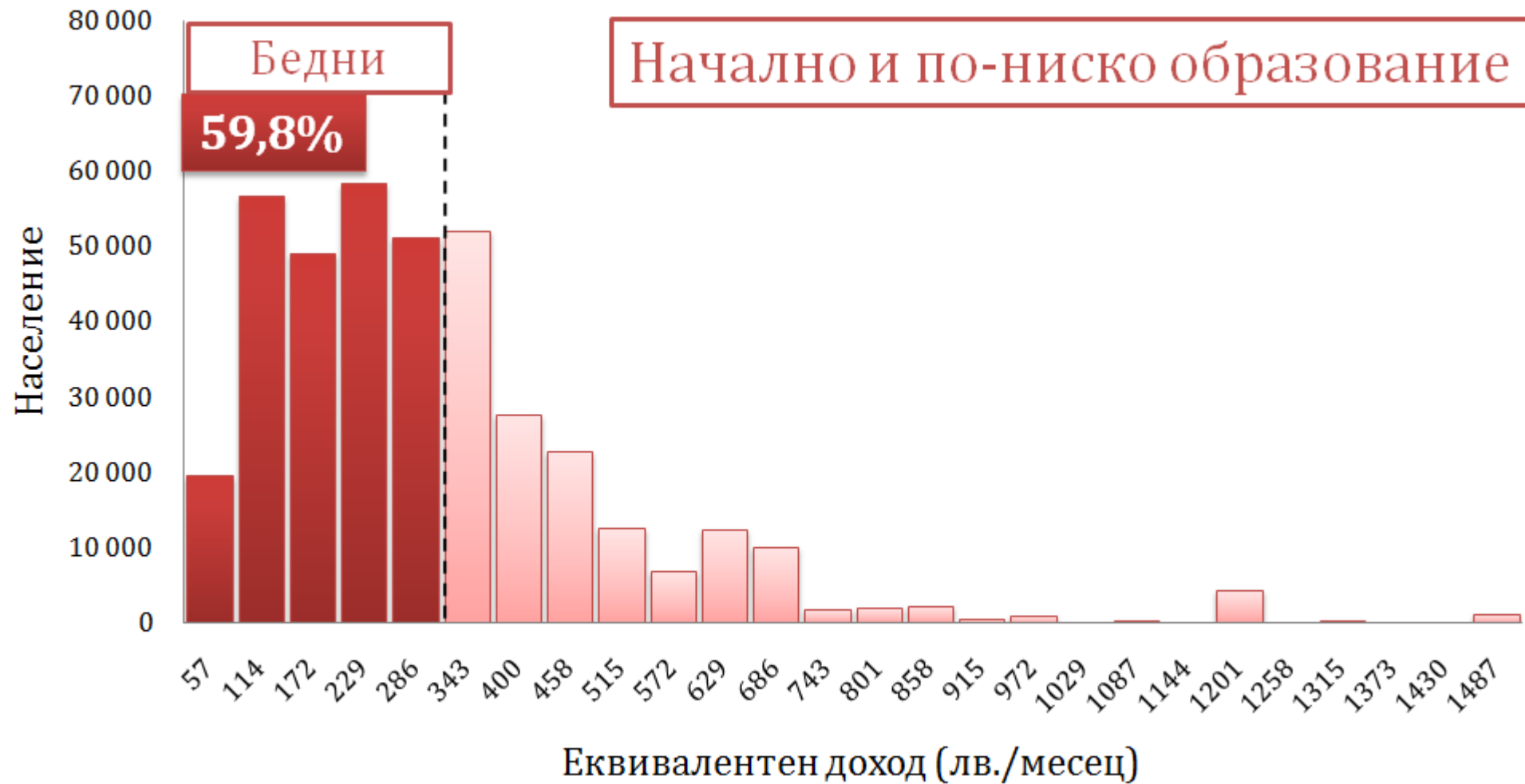
Бедност и образование

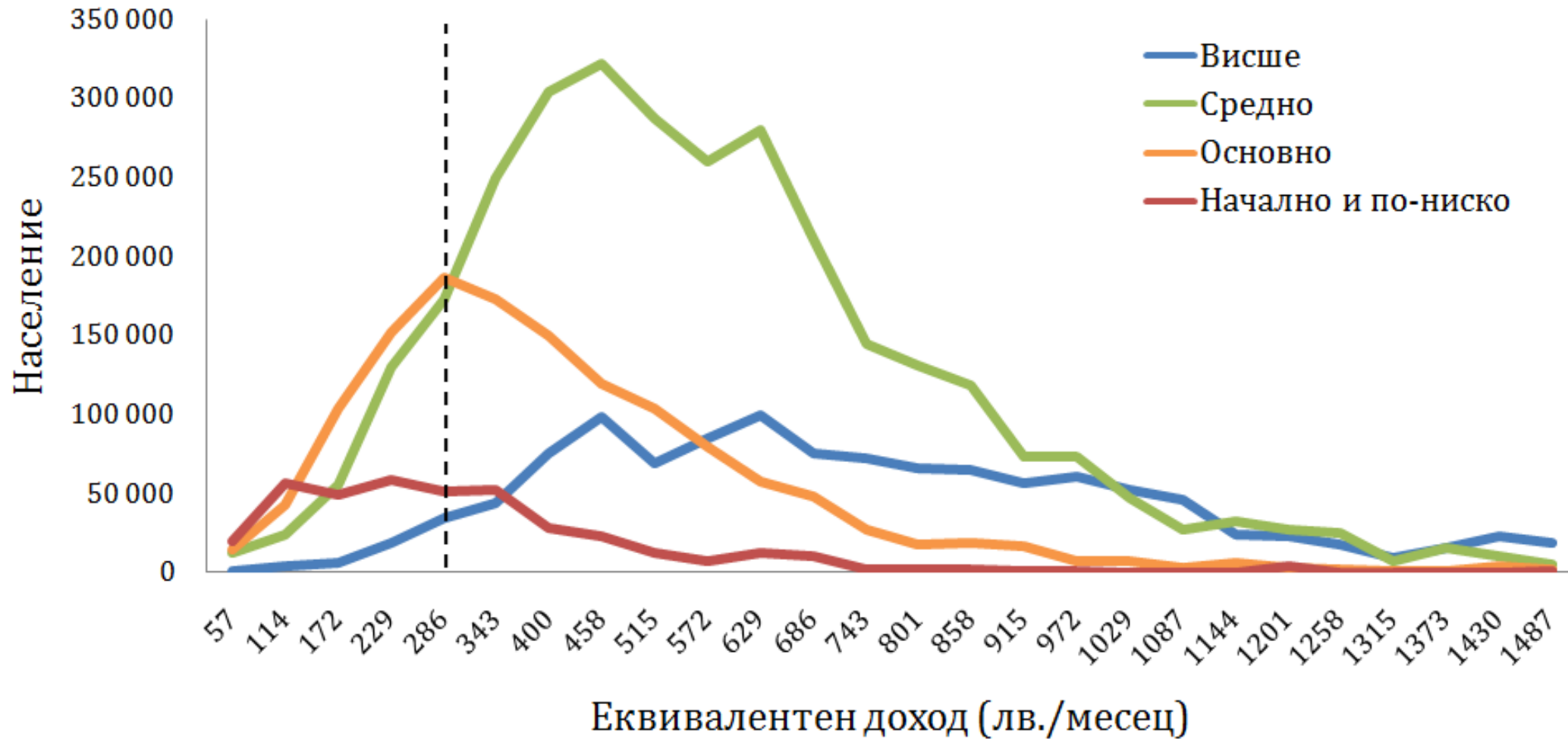
Бедност и образование

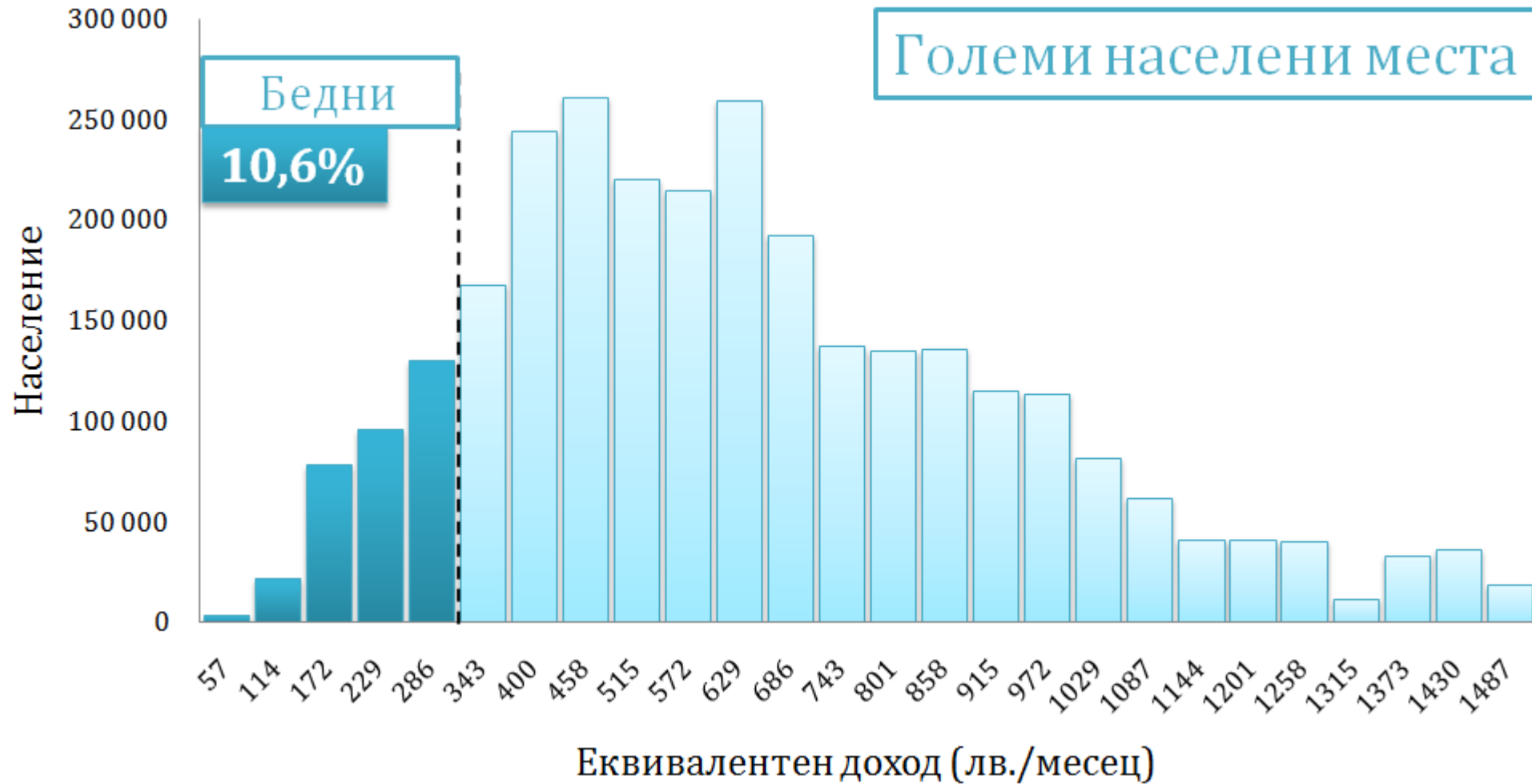
Бедност и образование

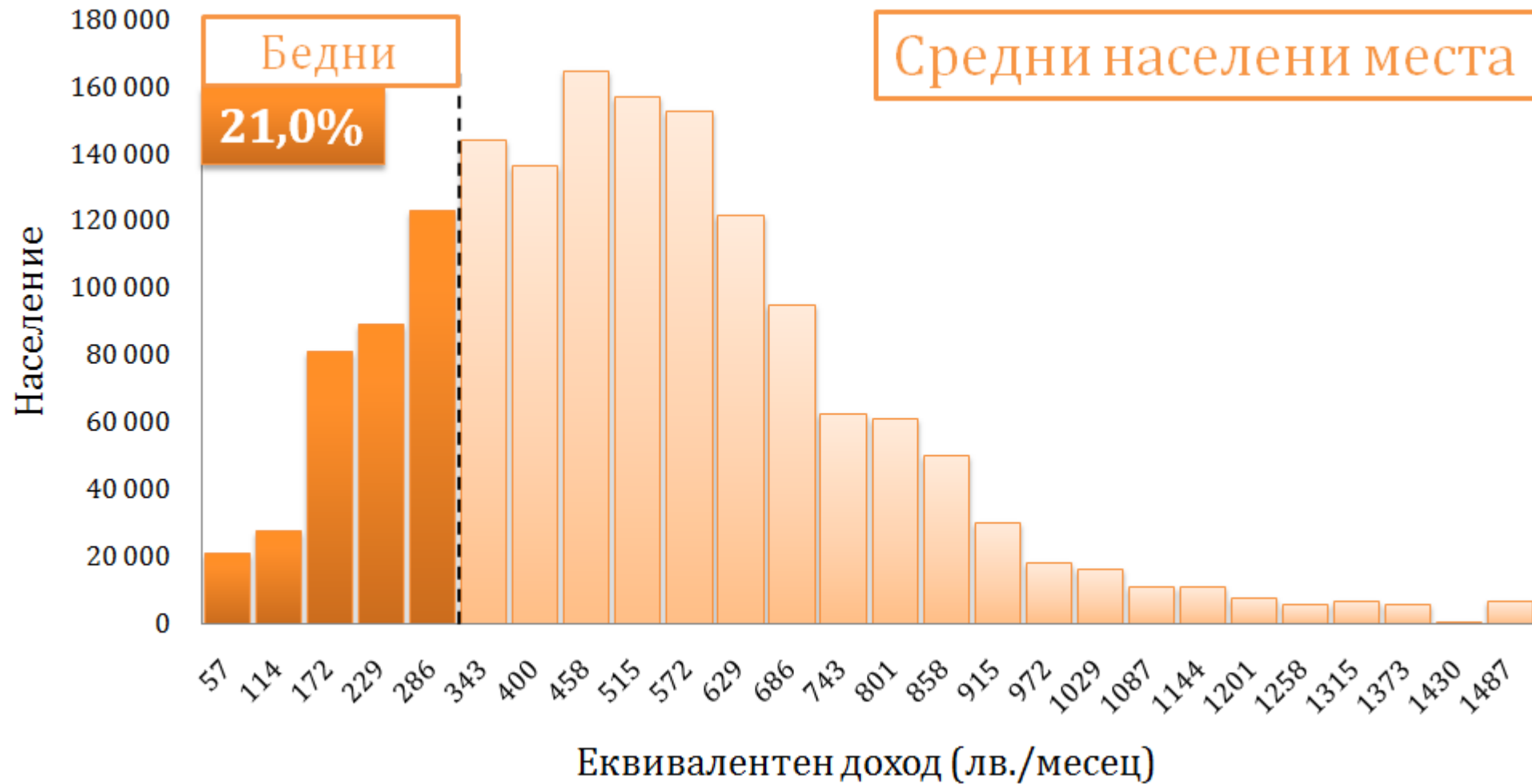
Бедност и образование

Бедност и големина на населеното място

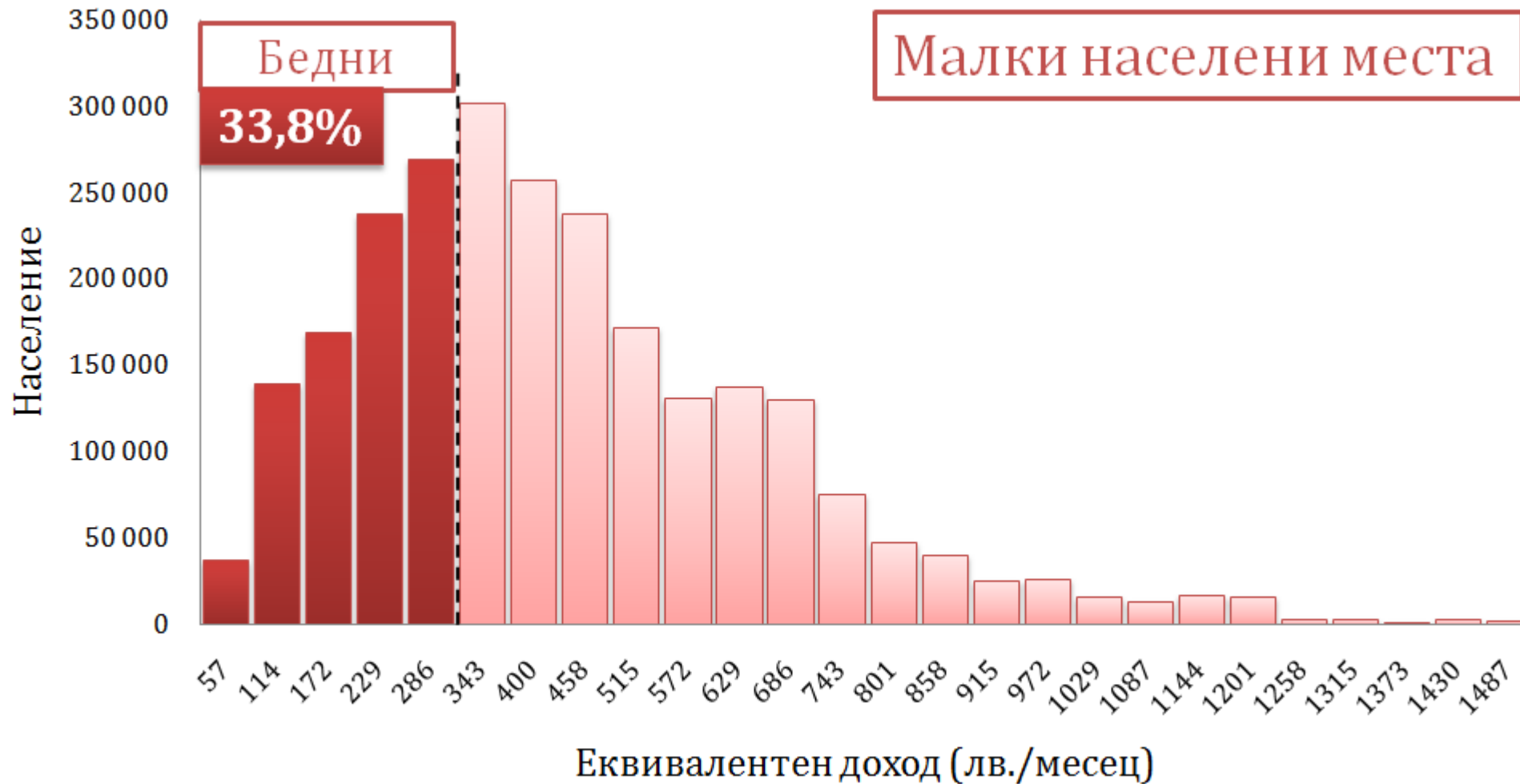

Бедност и големина на населеното място

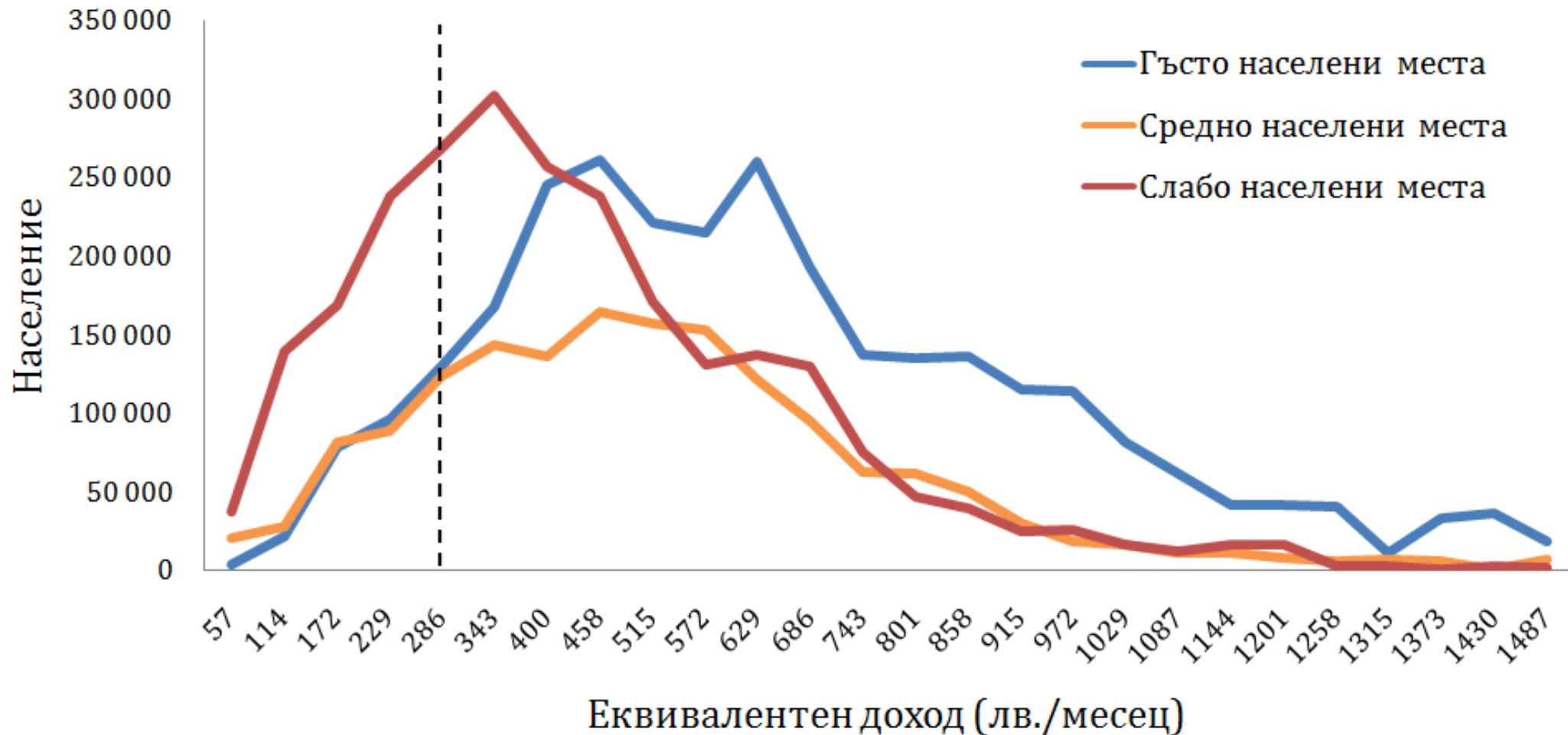

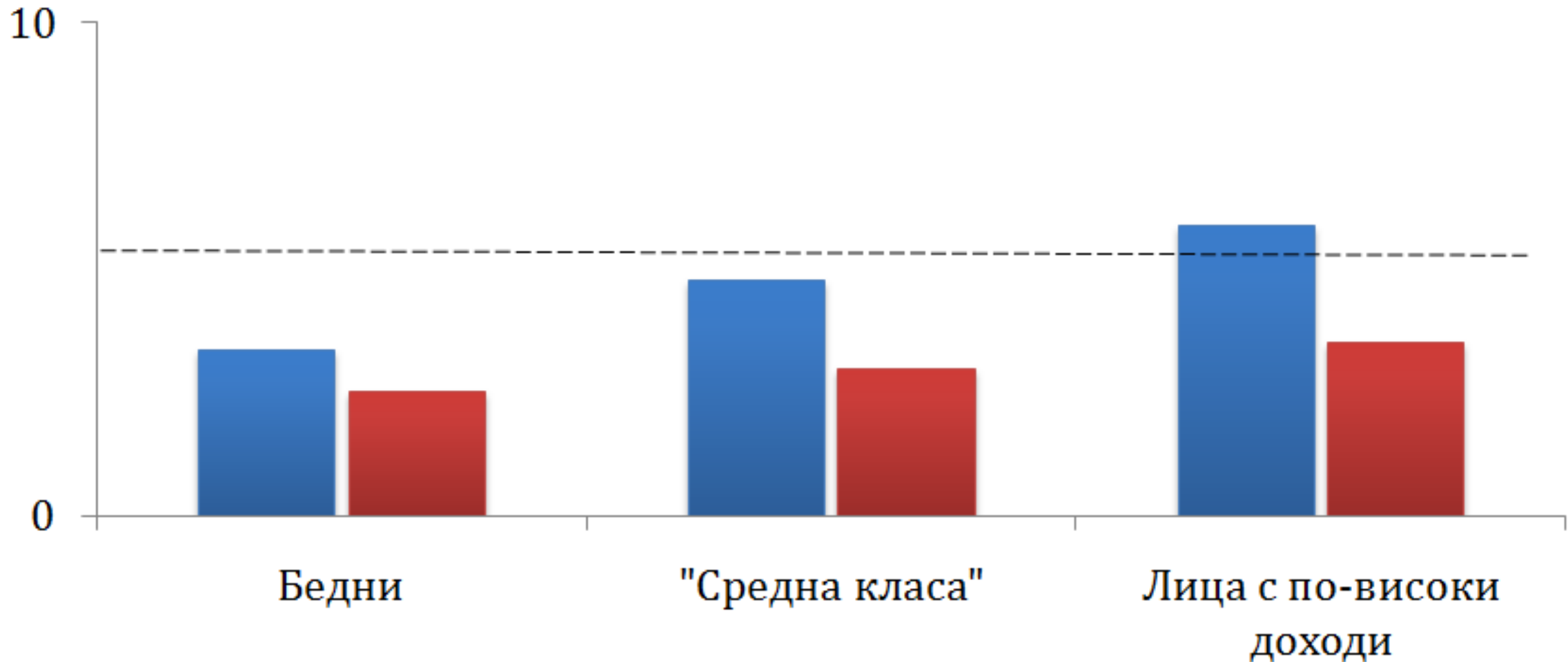
Бедност и големина на населеното място

Бедност и големина на населеното място

Удовлетворение от живота и усещане за справедливост

Общи наблюдения (1)

- Заможните домакинства в страната (топ 20%) генерират 40% от доходите в обществото, докато бедните получават едва 7%. "Средната класа" генерира останалите 53% от доходите;
- Удовлетвореността от живота при заможните е почти два пъти по-висока спрямо тази при бедните - наблюдава се **значима връзка между доходи и "щастие"**;
- Доверието в правосъдието и въобще усещането за справедливост е драматично ниско както при бедните, така и при заможните.

Общи наблюдения (2)

- Образованието и заетостта са силно обвързани - в групата на бедните преобладават тези с **основно или по-ниско образование и неработещите**, тоест хората без трудови доходи;
- Поне 60% от бедните на 16 и повече навършени години са работили някога през живота си;
- 20% от бедните на 16 и повече навършени години са в лошо или много лошо здравословно състояние. **Половината бедни са в добро или много добро здравословно състояние.**

Изводи за публичните политики

- Обсъждането на темата за бедността следва да е по-малко разговор за административното повишаване на доходите, обезщетенията и помощите и **повече разговор за образованието и новите работни места**;
- Фискалната **тежест на бедността**, базирана на оценката на самите хора за недостигащия доход в домакинството, за да се "вържат двата края", показва, че разходните политики не могат да решат проблемите на бедността;
- Реформите в областта на образованието и пазара на труда, както и адекватна регионална политика, са **без алтернатива** за повишаването на доходите.

Разрези на бедността
Профил на бедните и фокус върху
младежите

Явор Алексиев, икономист

Някои наблюдения (1)

- Най-значимият фактор за бедността е **образованието** - независимо от икономическата активност на лицата. Завършването на поне средно образование е ключово за намирането на работа и избягване на бедността.
- Заетите са групата с **най-високи доходи и много ниски нива на бедност**. Въпреки това, в сравнително по-малобройната група на заети с начално или по-ниско образование се наблюдават високи нива на бедност.

Някои наблюдения (2)

- Най-рисковата група са **безработните**, които имат изключително ниски доходи и много високи нива на бедност - **над 80% от безработните с начално или по-ниско образование** и **60% от безработните с основно образование** са бедни;
- При по-ниските нива на образование доходите и рискът от бедност при неактивните са сравними с тези при заетите.

Доход
Брой души
Дял на бедните

ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ОБРАЗОВАНИЕ

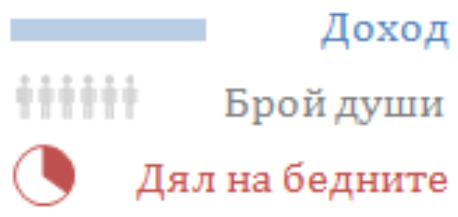
2013

Източник: ИПИ по данни на НСИ (SILC 2013)

Някои наблюдения (3)

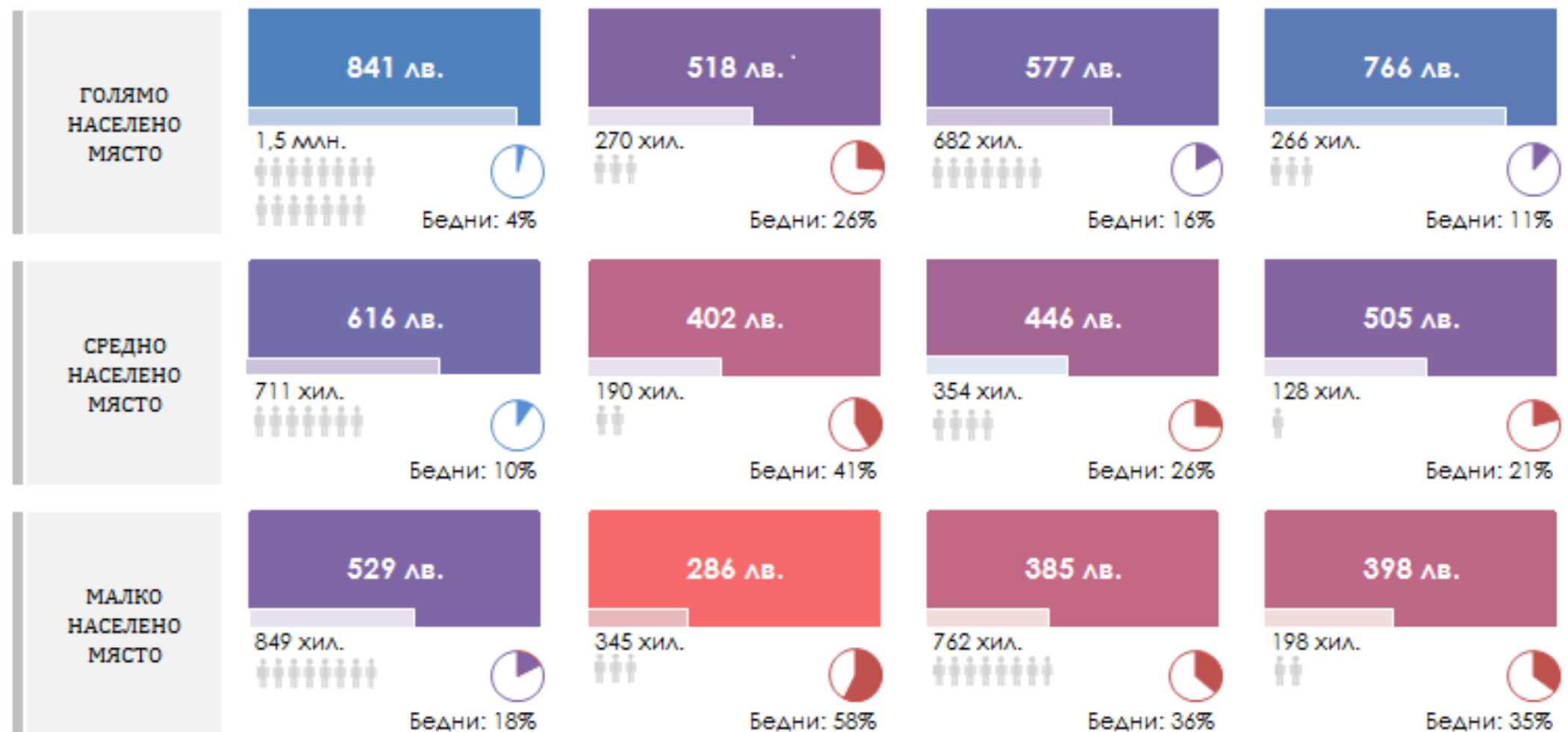
- Наблюдават се **много ниски доходи и високи нива на бедност в малките населени места** - всеки трети в селата на практика е беден, което е поне три пъти повече спрямо бедността в големия град;
- Различията при пенсионерите са сравнимо по-малки както според образованието, така и според големината на населеното място. Това е следствие от солидарната пенсионна система, която силно намалява разликата в доходите между различните групи пенсионери.

ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ И ОБРАЗОВАНИЕ

2013

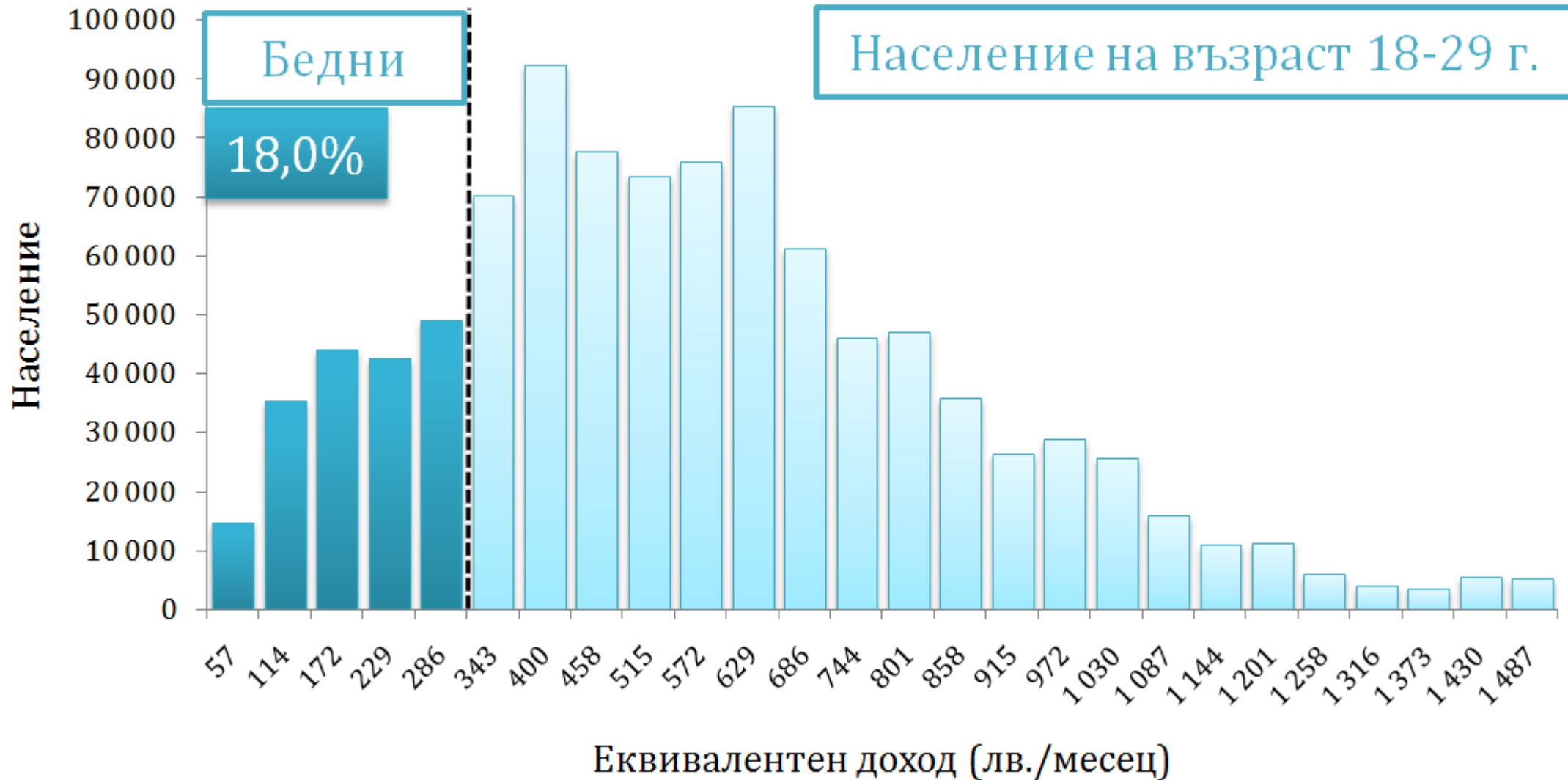
Източник: ИПИ по данни на НСИ (SILC 2013)

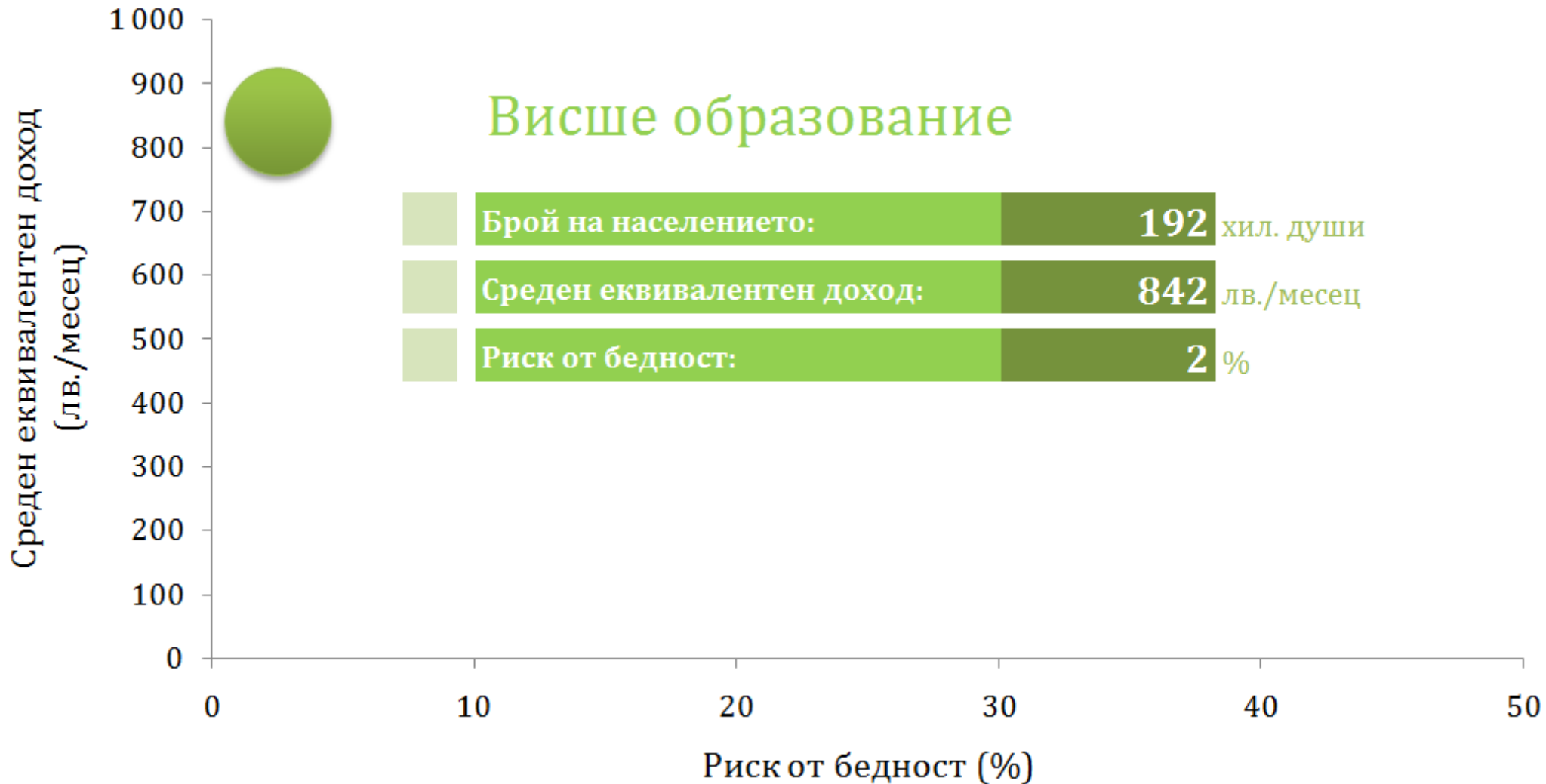
Защо младежите?

- Младите са **носители на “новото”** на пазара на труда по линия на умения и квалификация;
- Във времена на **дълбока структурна безработица**, тяхното образование и трудова интеграция са ключови за осигуряването на устойчиво развитие;
- Фокус: **младежите на възраст 18-29 г.** – позволява търсене на зависимост между образованието, икономическата активност и дохода.

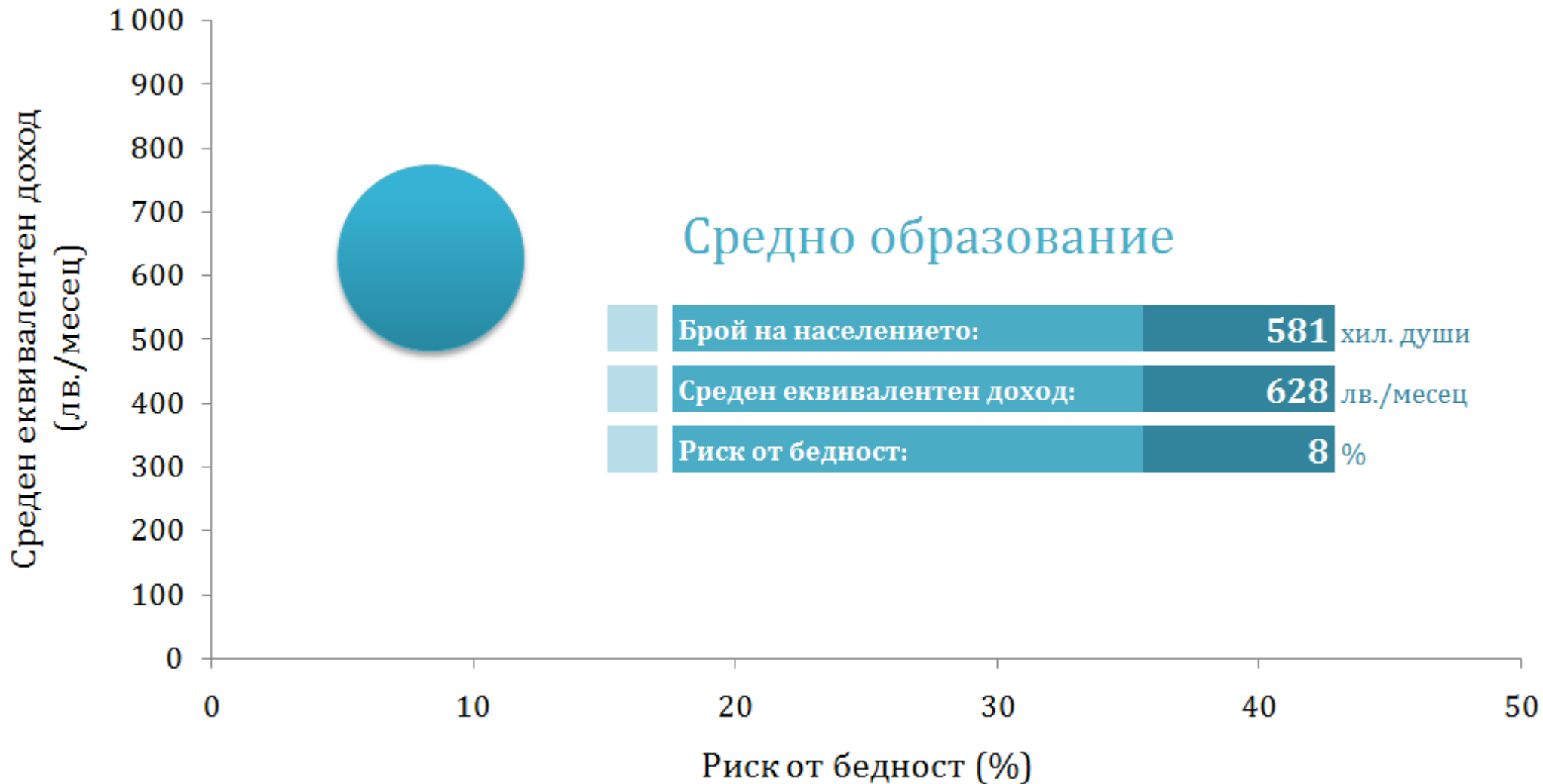
Доходи при младежите

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

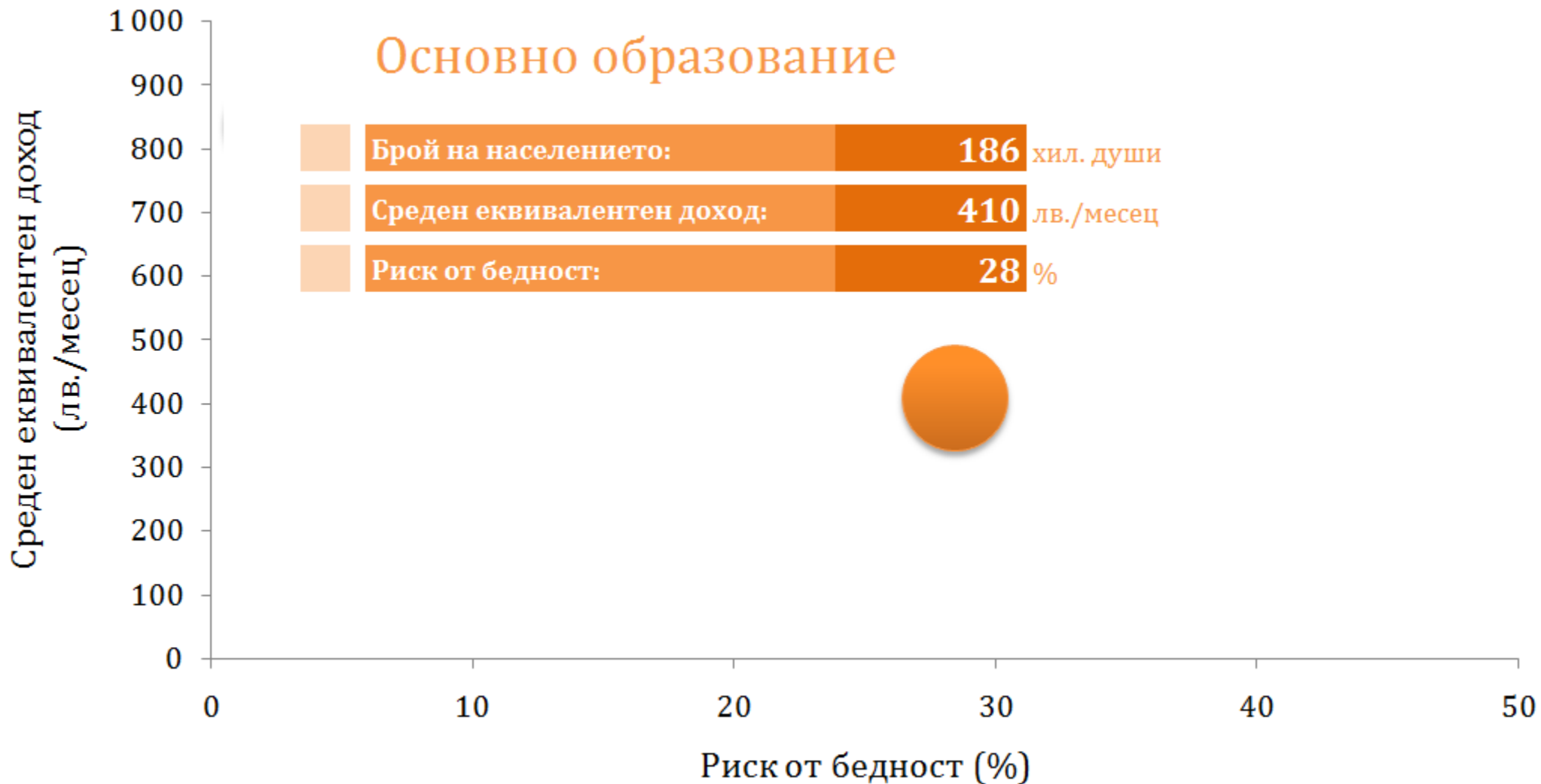

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

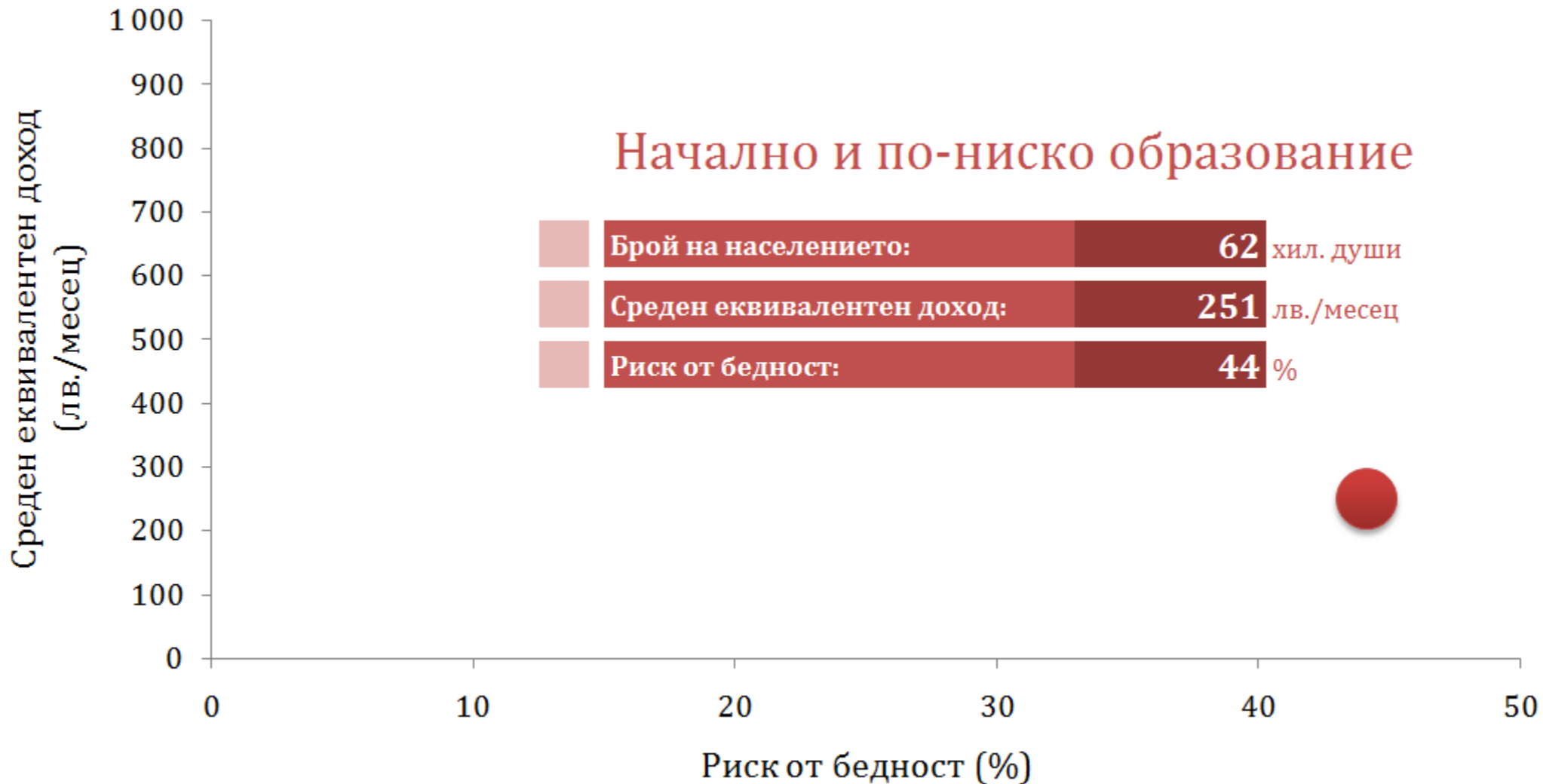

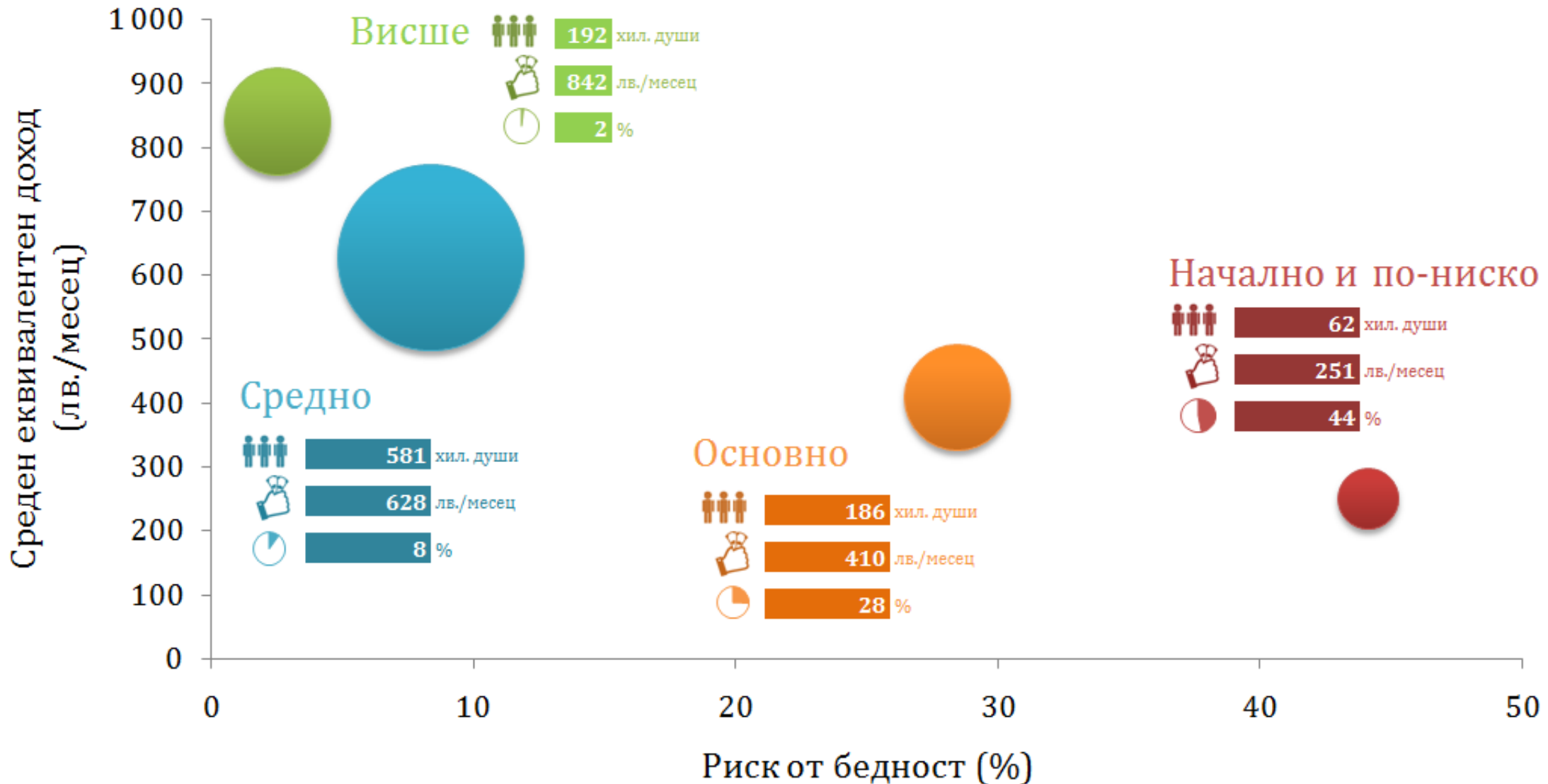
Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

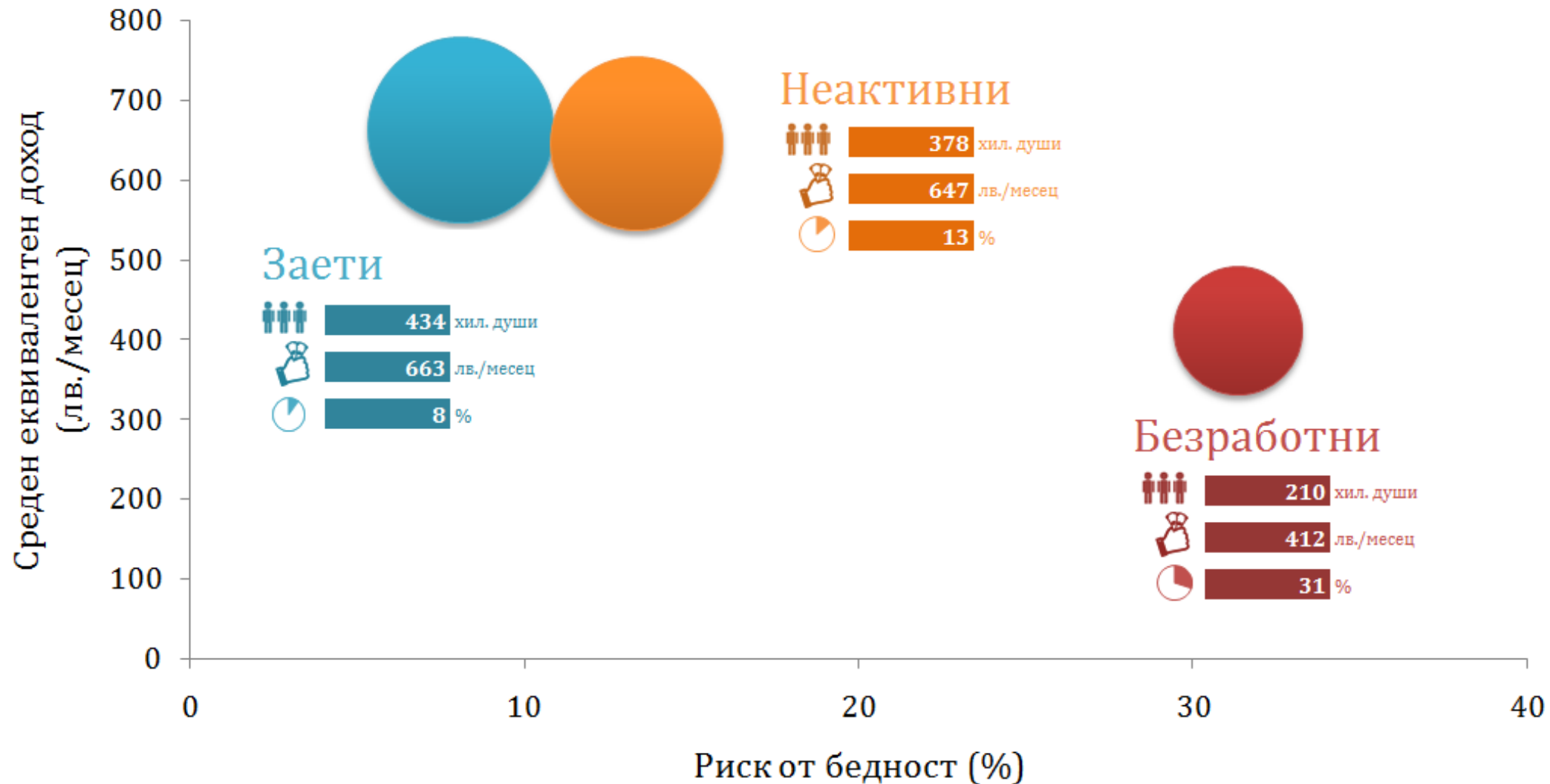
Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

Образование и доход – лица на възраст 18-29 г.

Активност и доход – лица на възраст 18-29 г.

Някои наблюдения (4)

- Бедността при младежите на възраст 18-29 г. е малко по-ниска, отколкото средното за страната;
- Разпределението на доходите е сравнително равномерно, което има и своето статистическо обяснение – голяма част от дохода на младежите произтича от техните родители;
- Това е най-вероятно и една от основните причини за високата неактивност (средната възраст на напускане на дома на родителите е над 29 г. при около 26 г. за ЕС).

Някои наблюдения (5)

- Образованието **остава водещ фактор**, но ролята на икономическата активност намалява. Това подсказва и значението на семейната среда. Шансовете за придобиване на определена степен на образование зависят донякъде и от родителите, а мотивацията за търсене на работа – от дохода на цялото домакинство.

Благодарим Ви за вниманието!

bednostbg.info

